

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w Białymstoku**

ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok, tel. 85 7497 200, fax 85 7497 209
sekretariat@wup.wrotapodlasia.pl, <http://wupbialystok.praca.gov.pl>

*Diagnoza długotrwałego bezrobocia
w woj. podlaskim w 2020r.*

Spis treści

Spis treści.....	2
Wstęp	3
1. Ogólna sytuacja na regionalnym rynku pracy w woj. podlaskim.....	3
2. Długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim	6
3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim	15
4. Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w woj. podlaskim	18
5. Aktywizacja zawodowa osób długotrwałe bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy	22

Wstęp

Bezrobocie długotrwałe to, zgodnie z definicją OECD, okres poszukiwania pracy dłużej niż przez 12 miesięcy, przy czym rozróżnia się bezrobocie długotrwałe ciągłe i bezrobocie długotrwałe wielokrotne, które trwa dłużej niż 12 miesięcy w okresie kilku lat. Tą drugą definicją posługuje się Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹, wg której **bezrobocie długotrwałe jest rozumiane jako pozostawanie przez osobę bezrobotną w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.**

1. Ogólna sytuacja na regionalnym rynku pracy w woj. podlaskim

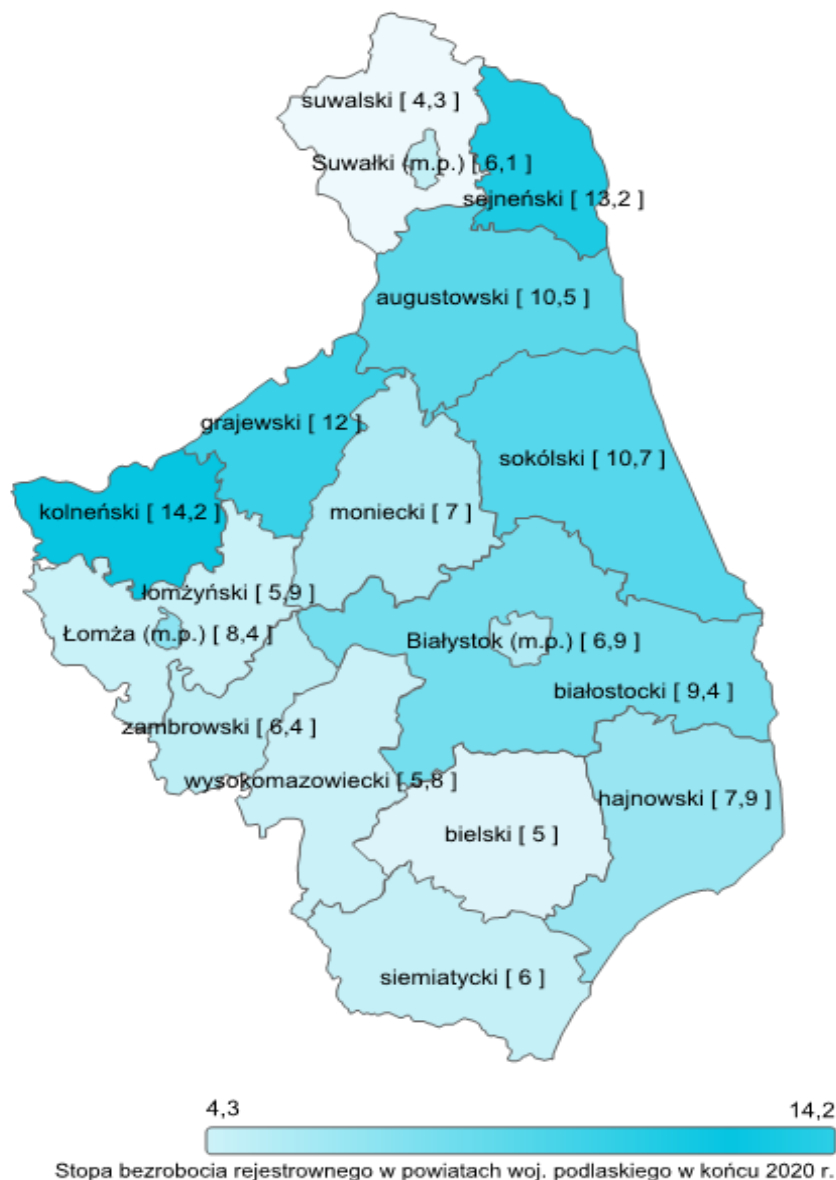
W 2020 roku, na skutek wybuchu ogólnoświatowej pandemii COVID-19 i wprowadzenia ograniczeń w funkcjonowaniu wielu dziedzin aktywności gospodarczej i społecznej, pogorszyła się sytuacja na podlaskim rynku pracy. Na przestrzeni roku liczba zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych zwiększyła się o 4553 (o 13,7%), osiągając poziom 37830 osób w końcu grudnia, w wyniku czego wzrosła stopa bezrobocia rejestrowanego o 0,9 punktu proc. do 7,9%. W porównaniu do danych krajowych wzrost liczby bezrobotnych w woj. podlaskim był mniejszy (13,7% wobec 20,8%). Podobnie stopa bezrobocia w regionie wzrosła o 0,9 punktu proc. wobec wzrostu wskaźnika krajowego o 1,0 punktu proc. Podlaskie zajmuje 7. pozycję wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia.

W 2020 r. odnotowano mniejszy niż w poprzednim roku ruch bezrobotnych. W urzędach pracy zarejestrowano 42602 nowych bezrobotnych (o 5187 osób mniej), a wyłączono 38049 bezrobotnych (o 13249). Główne przyczyny odpływu z bezrobocia to: podejmowanie pracy – zatrudnienie podjęło 23336 osób bezrobotnych (61,3% odpływów) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy - 3330 osób (8,8% odpływów). Wskaźnik płynności rynku pracy, tj. stosunek liczby osób bezrobotnych podejmujących pracę do liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych w tym samym czasie, ukształtował się w okresie 12 miesięcy 2020 r. na poziomie 54,8%, a więc niższym niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (56,0%), ale wyższym niż w kraju (53,2%).

¹art.2 ust.1 pkt.5) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1409 z późn. zm.),

Bezrobocie w woj. podlaskim cechuje się dużym zróżnicowaniem terytorialnym. W skali województwa w końcu 2020 r. najwyższą **stopę bezrobocia** odnotowano w powiatach: kolneńskim (14,2%), sejneńskim (13,2%) oraz grajewskim (12,0%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano na terenie powiatów: suwalskiego (4,3%), bielskiego (5,0%) oraz wysokomazowieckiego (5,8%).

Rysunek 1 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiatach woj. podlaskiego w końcu 2020r.

Wraz ze wzrostem ogólnego poziomu bezrobocia zwiększyła się liczebność w zdecydowanej większości przedstawionych niżej grup zarejestrowanych bezrobotnych, przy czym największe procentowo wzrosty dotyczyły grupy osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (+34,3%), cudzoziemców (+24,6%), osób bez kwalifikacji zawodowych (+18,6%) i osób bezrobotnych do 25 roku życia (+16,6%). Wyraźny spadek poziomu bezrobocia odnotowano natomiast wśród osób z niepełnosprawnościami (-

12,3%) oraz osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (-9,9%).

Tabela 1 Zmiany poziomu i struktury wybranych grup bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego w latach 2019-2020

Wyszczególnienie	Liczba w 2019 r.	%	Liczba w 2020 r.	%	wzrost/ spadek w liczbach	wzrost/ spadek w %
Bezrobotni ogółem, w tym:	33277	100,0	37830	100,0	4553	13,7
kobiety	15817	47,5	17555	46,4	1738	11,0
mężczyźni	17460	52,5	20275	53,6	2815	16,1
zamieszkali na wsi	12861	38,6	13810	36,5	949	7,4
zamieszkali w miastach	20416	61,4	24020	63,5	3604	17,7
uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	4636	13,9	5281	14,0	645	13,9
zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	891	2,7	1197	3,2	306	34,3
cudzoziemcy	281	0,8	350	0,9	69	24,6
absolwenci szkół	1272	3,8	1271	3,4	-1	-0,1
osoby z wykształceniem wyższym	5008	15,0	5774	15,3	766	15,3
osoby bez kwalifikacji zawodowych	11097	33,3	13156	34,8	2059	18,6
osoby bez doświadczenia zawodowego	7718	23,2	8704	23,0	986	12,8
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	5316	16,0	5356	14,2	40	0,8
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy:						
Osoby bezrobotne do 30 roku życia	8980	27,0	10178	26,9	1198	13,3
w tym osoby do 25 roku życia	4115	12,4	4799	12,7	684	16,6
Bezrobotni długotrwale	18346	55,1	20674	54,6	2328	12,7
Osoby powyżej 50 roku życia	9232	27,7	9971	26,4	739	8,0
Korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	527	1,6	475	1,3	-52	-9,9
Osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	6027	18,1	6230	16,5	203	3,4
Osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	57	0,2	60	0,2	3	5,3
Osoby z niepełnosprawnościami	2253	6,8	1976	5,2	-277	-12,3

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

Na przestrzeni 2020 roku w strukturze bezrobotnych można było zaobserwować następujące zmiany: zmniejszenie udziału kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 1,8 punktu proc.), osób posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 1,6 punktu proc.), osób z niepełnosprawnościami (również o 1,6 punktu proc.), bezrobotnych powyżej 50 roku życia

(o 1,3 punktu proc.), długotrwale bezrobotnych (o 0,5 punktu proc.), a także nieznaczny spadek odsetka osób bezrobotnych do 30. roku życia (o 0,1 punktu proc.). Wyraźnie zwiększył się natomiast udział osób bez kwalifikacji zawodowych (o 1,5 punktu proc.) i zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,5 punktu proc.).

2. Długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim

W końcu 2020 roku w rejestrach urzędów pracy całego województwa pozostawało 20674 długotrwale bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczba ta zwiększyła się o 2328 osób, tj. o 12,7% (w kraju o 19,3%). Dynamika wzrostu w tej grupie była niższa niż wśród ogółu bezrobotnych (o 13,7%).

W końcu grudnia 2020 r. w woj. podlaskim subpopulacja osób długotrwale bezrobotnych stanowiła 54,6% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a więc znacznie powyżej średniej krajowej wynoszącej 49,3%. Na przestrzeni roku odsetek ten zmniejszył się w naszym regionie o 0,5 punktu proc. (w kraju zmniejszył się o 0,6 punktu proc.). Podlaskie należy do czterech województw w kraju o najwyższym odsetku osób długotrwale bezrobotnych (obok Lubelskiego – 57,0%, Kujawsko-Pomorskiego – 55,4% i podkarpackiego – 55,4%)².

Tabela 2 Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w Powiatowych Urzędach Pracy

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2019 roku	% do ogółu bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2020 roku	% do ogółu bezrobotnych	wzrost/ spadek w liczbach	wzrost/ spadek w %	Zmiany % udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych (w pkt. proc.)
Augustów	1219	57,4	1378	59,4	159	13,0	2,0
Białystok	5972	54,1	7387	52,3	1415	23,7	-1,8
Bielsk Podl.	613	53,4	653	54,3	40	6,5	0,9
Grajewo	1084	52,4	1150	55,3	66	6,1	2,9
Hajnówka	652	57,9	710	53,6	58	8,9	-4,3
Kolno	1515	67,4	1539	67,6	24	1,6	0,2
Łomża	1433	47,1	1553	48,5	120	8,4	1,4
Mońki	566	55,4	614	57,0	48	8,5	1,6
Sejny	633	60,2	696	60,7	63	10,0	0,5
Siemiatycze	632	60,7	590	59,2	-42	-6,6	-1,5
Sokółka	1801	66,0	1977	67,5	176	9,8	1,5
Suwałki	786	39,8	947	39,1	161	20,5	-0,7

²<https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy/bezrobocie-rejestrowane/>

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2019 roku	% do ogółu bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2020 roku	% do ogółu bezrobotnych	wzrost/ spadek w liczbach	wzrost/ spadek w %	Zmiany % udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych (w pkt. proc.)
Wysokie Maz.	877	56,8	918	57,6	41	4,7	0,8
Zambrów	563	49,5	562	48,9	-1	-0,2	-0,6
Woj. podlaskie	18346	55,1	20674	54,6	2328	12,7	-0,5

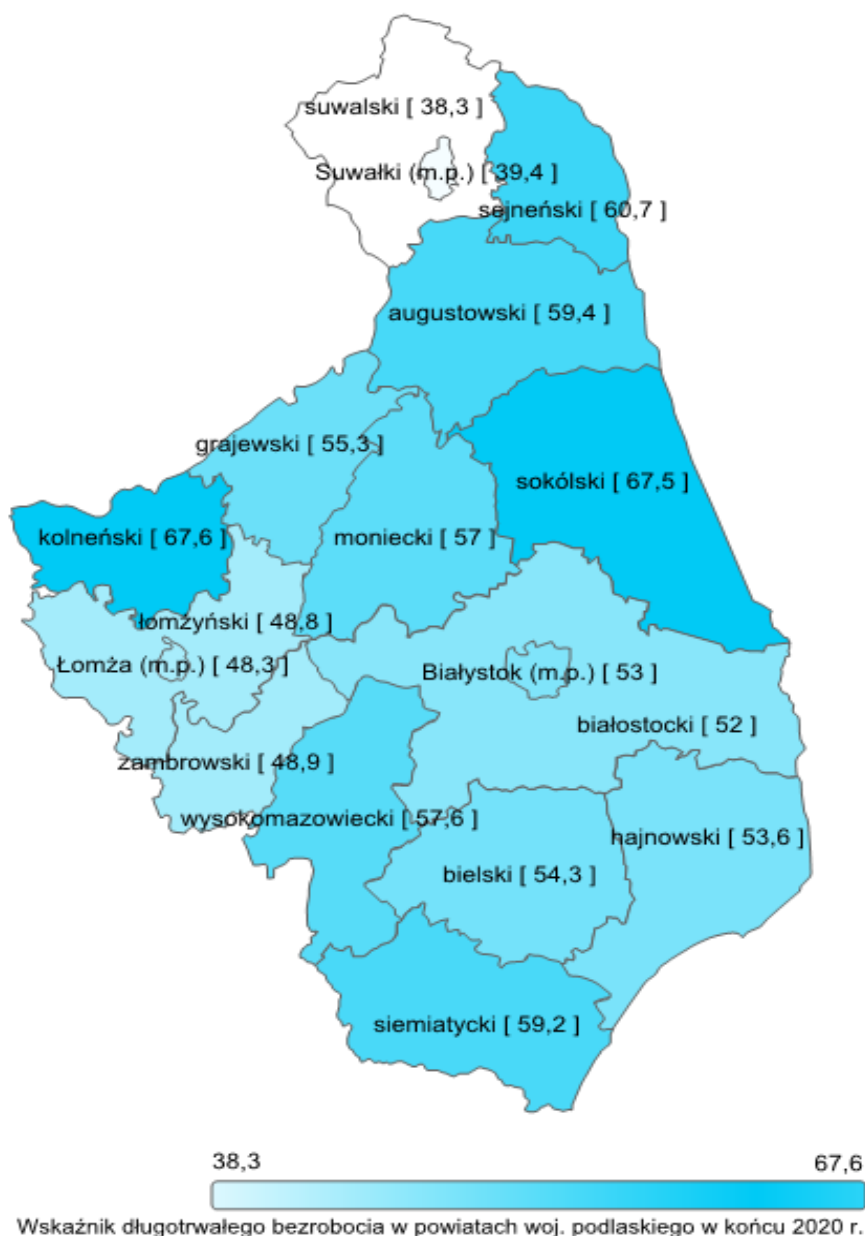
Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

W 2020 roku wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych wystąpił na terenie działania prawie wszystkich urzędów pracy w województwie, przy czym największy procentowo wzrost odnotowano w PUP w Białymstoku (o 23,7%) oraz w PUP w Suwałkach (o 20,5%). W dwóch powiatowych urzędach pracy odnotowano spadek liczebności w tej grupie bezrobotnych: w PUP w Siemiatyczach (o 6,6%) i PUP w Zambrowie (o 0,2%).

Mimo spadku udziału osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa (o 0,5 punktu proc.), w większości powiatowych urzędów pracy miał miejsce wzrost udziału wśród ogólnej liczby bezrobotnych w powiecie, przy czym największe wzrosty tego odsetka miały miejsce na terenie działania PUP w Grajewie (o 2,9 punktu proc.), Mońkach (o 1,6 punktu proc.) i Sokółce (o 1,5 punktu proc.).

Długotrwale bezrobocie, podobnie jak bezrobocie ogółem, jest zjawiskiem zróżnicowanym przestrzennie. Procentowe udziały bezrobotnych pozostających bez pracy łącznie ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat osiągające wartości powyżej średniej dla województwa (54,6%) odnotowuje się w następujących powiatach: kolneńskim (67,6%), sokólskim (67,5%), sejneńskim (60,7%), augustowskim (59,4%), siemiatyckim (59,2%), wysokomazowieckim (57,6%), mońkieckim (57,0%), grajewskim (55,3%) (por. Rys. 2). Oznacza to, że 6 osób na 10 zamieszkałych w wymienionych wyżej powiatach poszukuje stałego zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy.

Rysunek 2 Wskaźnik bezrobocia długotrwałego w powiatach woj. podlaskiego w końcu 2020r.

Na poziomie gmin można zauważyć jeszcze większe zróżnicowanie wartości odsetka osób długotrwale bezrobotnych. Najwyższe, 70-80% wskaźniki bezrobocia długotrwałego odnotowano w gminach położonych głównie na terenie powiatów: sokólskiego, kolneńskiego, hajnowskiego i siemiatyckiego, natomiast najniższe w przede wszystkim w powiecie suwalskim (Tabela poniżej).

Tabela 3. Gminy w woj. podlaskim o najwyższym i najniższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia (wg stanu na 31 grudnia 2020 r.)

Lp.	Miasto/Gmina o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia	powiat	Zarejestrowani bezrobotni	w tym bezrobotni długotrwalie	% wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Krynki – obszar wiejski	sokólski	34	27	79,4
2	Krynki - miasto	sokólski	180	140	77,8
3	Kuźnica	sokólski	197	146	74,1
4	Kleszczele - miasto	hajnowski	27	20	74,1
5	Mały Płock	kolneński	258	187	72,5
6	Nowy Dwór	sokólski	151	109	72,2
7	Narew	hajnowski	121	87	71,9
8	Turośl	kolneński	384	276	71,9
9	Stawiski – obszar wiejski	kolneński	148	106	71,6
10	Perlejewo	siemiatycki	35	25	71,4
11	Czyżew - obszar wiejski	wysokomazowiecki	162	115	71,0
12	Suchowola - obszar wiejski	sokólski	51	36	70,6
13	Milejczyce	siemiatycki	125	88	70,4
14	Suchowola - miasto	sokólski	204	143	70,1
Lp.	Miasto/Gmina o najniższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia	powiat	Zarejestrowani bezrobotni	w tym bezrobotni długotrwalie	% wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Wiżajny	suwalski	39	10	25,6
2	Kołaki Kościelne	zambrowski	25	7	28,0
3	Jeleniewo	suwalski	43	13	30,2
4	Bakałarzewo	suwalski	49	15	30,6
5	Jedwabne - obszar wiejski	łomżyński	46	16	34,8
6	Szypliszki	suwalski	79	29	36,7
7	Suwałki	suwalski	143	55	38,5
8	Suwałki	m. Suwałki	1814	715	39,4

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 7 Bezrobotni według gmin do sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy

Zjawisko długotrwałego bezrobocia jest nie tylko zróżnicowane terytorialnie, ale i jest zjawiskiem niejednorodnym. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę tej grupy bezrobotnych.

Tabela 4. Struktura osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w PUP woj. podlaskiego (wg stanu na 31 grudnia 2020 r.)

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym bezrobotni długotrwale	% udział do bezrobotnych ogółem	% struktura bezrobotnych długotrwale	wzrost/ spadek liczby długotrwale bezrobotnych w por. do 2019r. w %	zmiany w strukturze bezrobotnych długotrwale w por. do 2019r. w p. proc.
Płeć						
kobiety	17555	9836	56,0	47,6	9,4	-1,4
mężczyźni	20275	10838	53,5	52,4	15,9	1,4
Miejsce zamieszkania						
miasto	24020	12609	52,5	61,0	15,7	1,6
wieś	13810	8065	58,4	39,0	8,3	-1,6
Wiek						
18-24 lata	4799	1566	32,6	7,6	26,0	0,8
25-34 lata	10766	5306	49,3	25,7	12,0	-0,1
35-44 lata	8830	5098	57,7	24,7	19,5	1,5
45-54 lata	6743	4175	61,9	20,2	12,3	-0,1
55-59 lat	3982	2585	64,9	12,5	1,4	-1,4
60 lat i więcej	2710	1944	71,7	9,4	6,0	-0,6
Wykształcenie						
wyższe	5774	2574	44,6	12,5	19,7	0,8
policealne i średnie zawodowe	8570	4382	51,1	21,2	11,9	-0,1
średnie ogólnokształcące	4967	2435	49,0	11,8	19,2	0,7
zasadnicze zawodowe	8336	5014	60,1	24,3	10,3	-0,5
gimnazjalne i poniżej	10183	6269	61,6	30,3	10,2	-0,7
Staż pracy						
do 1 roku	8510	4836	56,8	23,4	19,0	1,2
1-5 lat	9834	5167	52,5	25,0	17,3	1,0
5-10 lat	5218	2766	53,0	13,4	12,9	0,0
10-20 lat	4852	2731	56,3	13,2	9,3	-0,4
20-30 lat	2623	1386	52,8	6,7	1,2	-0,8
30 lat i więcej	1016	445	43,8	2,2	8,3	0,0
bez stażu	5777	3343	57,9	16,2	6,2	-1,0
Czas pozostawania bez pracy*)						
do 1 mies.	2624	333	12,7	1,6	-25,0	-0,8
1-3 m-ce	5548	646	11,6	3,1	-37,7	-2,6
3-6 m-cy	5397	813	15,1	3,9	-18,3	-1,5
6-12 m-cy	7327	2008	27,4	9,7	24,6	0,9
12-24 m-ce	7079	7073	99,9	34,2	31,4	4,9
pow. 24 m-cy	9855	9801	99,5	47,4	10,4	-1,0
Bezrobotni ogółem	37830	20674	54,6	100,0	12,7	-

*) okres nieprzerwanego pozostawania w rejestrze bezrobotnych

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 1 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Z powyższego zestawienia wynika, że osoby długotrwale bezrobotne w woj. podlaskim to w większości: mężczyźni (52,4%), mieszkańcy miast (61,0%), osoby w wieku największej aktywności zawodowej, tj. w wieku 25-44 lata (50,4%), posiadające wykształcenie poniżej średniego: gimnazjalne i poniżej (30,3%) i zasadnicze zawodowe (24,3%), bez stażu pracy (16,2%) bądź legitymujące się krótkim stażem pracy do 5 lat (48,4%). Należy mieć jednak na uwadze, że problem długotrwałego bezrobocia jest bardziej skomplikowany i może dotknąć osoby w każdym wieku i niezależnie od posiadanego wykształcenia i zawodu.

Tabela 5 Długotrwale bezrobocie wśród grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w woj. podlaskim – stan w końcu 2020 roku

Kategorie osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Bezrobotni ogółem	%	Długotrwale bezrobotni	%	% udział długotrwale bezrobotnych w danej grupie bezrobotnych
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	475	1,3	419	2,0	88,2
pow. 50 roku życia	9971	26,4	6605	31,9	66,2
z niepełnosprawnościami	1976	5,2	1279	6,2	64,7
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	6230	16,5	4014	19,4	64,4
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	60	0,2	31	0,1	51,7
do 30 roku życia	10178	26,9	4043	19,6	39,7
w tym do 25 roku życia	4799	12,7	1566	7,6	32,6
Ogółem	37830	100	20674	100	54,6

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 1 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Problem długotrwałego bezrobocia pogłębia się wraz z wiekiem osób bezrobotnych. Spośród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w końcu 2020 r. 66,2% z nich pozostawało bez pracy długotrwale. W przypadku osób młodych, do 30 roku życia, wskaźnik ten wynosił 39,7%, zaś w grupie osób do 25 roku życia - 32,6%. Bez pracy w okresie powyżej 12 miesięcy pozostaje znaczna grupa bezrobotnych mająca obowiązki opiekuńcze względem osób zależnych. Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia - 64,4% pozostawało długotrwale bez zatrudnienia, a wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia - 51,7%. Wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia utrzymuje się wśród bezrobotnych

korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej - w końcu 2020r. wyniósł 88,2%, a także wśród osób z niepełnosprawnościami – 64,7%.

Zjawisko bezrobocia długookresowego najbardziej nasilone jest w powiecie kolneńskim, gdzie 59,3% długotrwale bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy. Z kolei, najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych bez wykształcenia średniego dotyczy powiatów: siemiatyckiego (67,8%), zambrowskiego (63,3%) oraz kolneńskiego (62,9%), sokólskiego i monieckiego (po 62,2%).

W największym stopniu długotrwale bezrobocie powiązane jest z wiekiem w powiecie siemiatyckim (40,0% długotrwale bezrobotnych było powyżej 50 roku życia), a także w powiatach: hajnowskim (39,6%), suwalskim (34,0%) i bielskim (33,2%). Również opieka nad małym dzieckiem lub dzieckiem niepełnosprawnym negatywnie wpływa na szybkie podjęcie zatrudnienia i w największym stopniu czynnik ten uwidocznił się w statystykach PUP w Łomży, gdzie osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia stanowiły 26,3% długotrwale bezrobotnych, oraz w PUP w Mońkach (25,1%) i w PUP w Suwałkach (25,0%). Z kolei w PUP w Suwałkach i Białymstoku odnotowuje się najwyższy odsetek osób niepełnosprawnych w analizowanej subpopulacji (odpowiednio: 12,0% i 8,7%).

Tabela 6 Wybrane kategorie osób długotrwale bezrobotnych wg powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego – stan w końcu 2020 roku

Powiatowy Urząd Pracy	Długotrwale bezrobotni ogółem, w tym:	pozostający bez pracy pow. 24 m-cy	% do ogółu	bez wykształcenia średniego	% do ogółu	bez stażu pracy	% do ogółu	pow. 50 roku życia	% do ogółu	posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 r.ż. lub dziecko z niepełnościami do 18 r.ż.	% do ogółu	z niepełnościami	% do ogółu
Augustów	1378	681	49,4	822	59,7	176	12,8	463	33,6	269	19,5	36	2,6
Białystok	7387	3371	45,6	3492	47,3	1017	13,8	2443	33,1	1451	19,6	640	8,7
Bielsk Podlaski	653	323	49,5	349	53,4	99	15,2	217	33,2	145	22,2	71	10,9
Grajewo	1150	478	41,6	699	60,8	197	17,1	342	29,7	236	20,5	38	3,3
Hajnówka	710	356	50,1	424	59,7	97	13,7	281	39,6	97	13,7	35	4,9
Kolno	1539	912	59,3	968	62,9	376	24,4	383	24,9	239	15,5	19	1,2
Łomża	1553	594	38,2	766	49,3	197	12,7	457	29,4	408	26,3	99	6,4
Mońki	614	288	46,9	382	62,2	139	22,6	191	31,1	154	25,1	30	4,9
Sejny	696	306	44,0	358	51,4	104	14,9	178	25,6	113	16,2	8	1,1
Siemiatycze	590	319	54,1	400	67,8	139	23,6	236	40,0	119	20,2	24	4,1
Sokółka	1977	1103	55,8	1229	62,2	393	19,9	647	32,7	313	15,8	110	5,6
Suwałki	947	370	39,1	484	51,1	82	8,7	322	34,0	237	25,0	114	12,0
Wysokie Maz.	918	487	53,1	554	60,3	248	27,0	262	28,5	154	16,8	19	2,1
Zambrów	562	213	37,9	356	63,3	79	14,1	183	32,6	110	19,6	36	6,4
Podlaskie	20674	9801	47,4	11283	54,6	3343	16,2	6605	31,9	4045	19,6	1279	6,2

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie zał. 1 do sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy

W końcu 2020 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących wyniosła 32053, w tym 13969 osób (43,6%) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba ogółem zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących wzrosła o 23 osoby (o 0,1%), natomiast liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zwiększyła się o 1514 osób, tj. 12,2%.

W strukturze zarejestrowanych w końcu 2020r. bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyraźnie zaznaczył się udział osób poprzednio pracujących w handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (16,1%), przetwórstwie przemysłowym (14,1%) oraz w budownictwie (8,9%).

Tabela 7 Zarejestrowani bezrobotni poprzednio pracujący wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – stan w końcu 2020 r.

Rodzaj działalności (sekcje PKD 2007)	Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w końcu 2020 r.	w tym: pozostający bez pracy pow. 12 mies.	% do ogółu bezrobotnych z danej sekcji PKD	% struktura bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 12 m-cy
Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo i łowiectwo	917	487	53,1	2,9
Górnictwo i wydobywanie	47	19	40,4	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	5614	2394	42,6	14,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	47	26	55,3	0,2
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	295	118	40,0	0,7
Budownictwo	3457	1502	43,4	8,9
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	6077	2728	44,9	16,1
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1345	508	37,8	3,0
Transport i gospodarka magazynowa	1036	430	41,5	2,5
Informacja i komunikacja	322	126	39,1	0,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	433	200	46,2	1,2
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	304	151	49,7	0,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	763	311	40,8	1,8
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2047	939	45,9	5,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1511	803	53,1	4,7
Edukacja	971	471	48,5	2,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	901	385	42,7	2,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką	378	159	42,1	0,9

Rodzaj działalności (sekcje PKD 2007)	Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w końcu 2020 r.	w tym: pozostający bez pracy pow. 12 mies.	% do ogółu bezrobotnych z danej sekcji PKD	% struktura bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 12 m-cy
i rekreacją				
Pozostała działalność usługowa	1236	475	38,4	2,8
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	47	33	70,2	0,2
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0,0	0,0
Działalność niezidentyfikowana	4305	1704	39,6	10,1
Razem (bezrobotni poprzednio pracujący)	32053	13969	43,6	100

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 2 „Bezrobotni i według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujących pracy oraz wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Spośród bezrobotnych poprzednio pracujących zarejestrowanych w końcu 2020 r. osoby pozostające bez pracy ponad rok stanowiły 43,6% (przed rokiem 38,9%). Największy odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w następujących sekcjach PKD: sekcji gospodarstw domowych zatrudniających pracowników gospodarstwa domowego produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (70,2%), zaopatrującej w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (55,3%) oraz rolnictwa, leśnictwa, rybactwa i łowiectwa i administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (po 53,1%).

3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim

Wśród ogółu zarejestrowanych w końcu 2020 roku bezrobotnych posiadających zawód, odsetek osób długotrwałe bezrobotnych wyniósł 53,8% (w końcu 2019r. 53,9%), natomiast wśród bezrobotnych bez zawodu udział tej grupy stanowił 18,1% (w końcu 2019r. 18,4%). Długotrwałe bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 22,0% ogółu długotrwałe bezrobotnych, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 16,7% oraz technicy i inny średni personel – 12,4%. Jak wynika z poniższego zestawienia, długotrwałe bezrobocie ma zasadniczy wpływ na strukturę zawodową zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 8 Zarejestrowani bezrobotni wg wielkich grup zawodów, w tym długotrwale bezrobotni – stan w końcu 2020 r.

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym: długotrwale bezrobotni	% do ogółu bezrobotnych z danej grupy zawodów	% struktura długotrwale bezrobotnych
Ogółem, z tego:	37830	20674	54,6	100,0
Siły zbrojne	11	4	36,4	0,02
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	260	95	36,5	0,5
Specjaliści	4375	2010	45,9	9,7
Technicy i inny średni personel	4976	2568	51,6	12,4
Pracownicy biurowi	1346	641	47,6	3,1
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	6305	3444	54,6	16,7
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	764	508	66,5	2,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8008	4542	56,7	22,0
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2038	1145	56,2	5,5
Pracownicy przy pracach prostych	3231	1887	58,4	9,1
Bez zawodu	6516	3830	58,8	18,5

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 3 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy długotrwale, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Poniżej przedstawiono listę rankingową grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 osób długotrwale bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł więcej niż 0,51.

Tabela 9 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim - stan w końcu 2020 r.

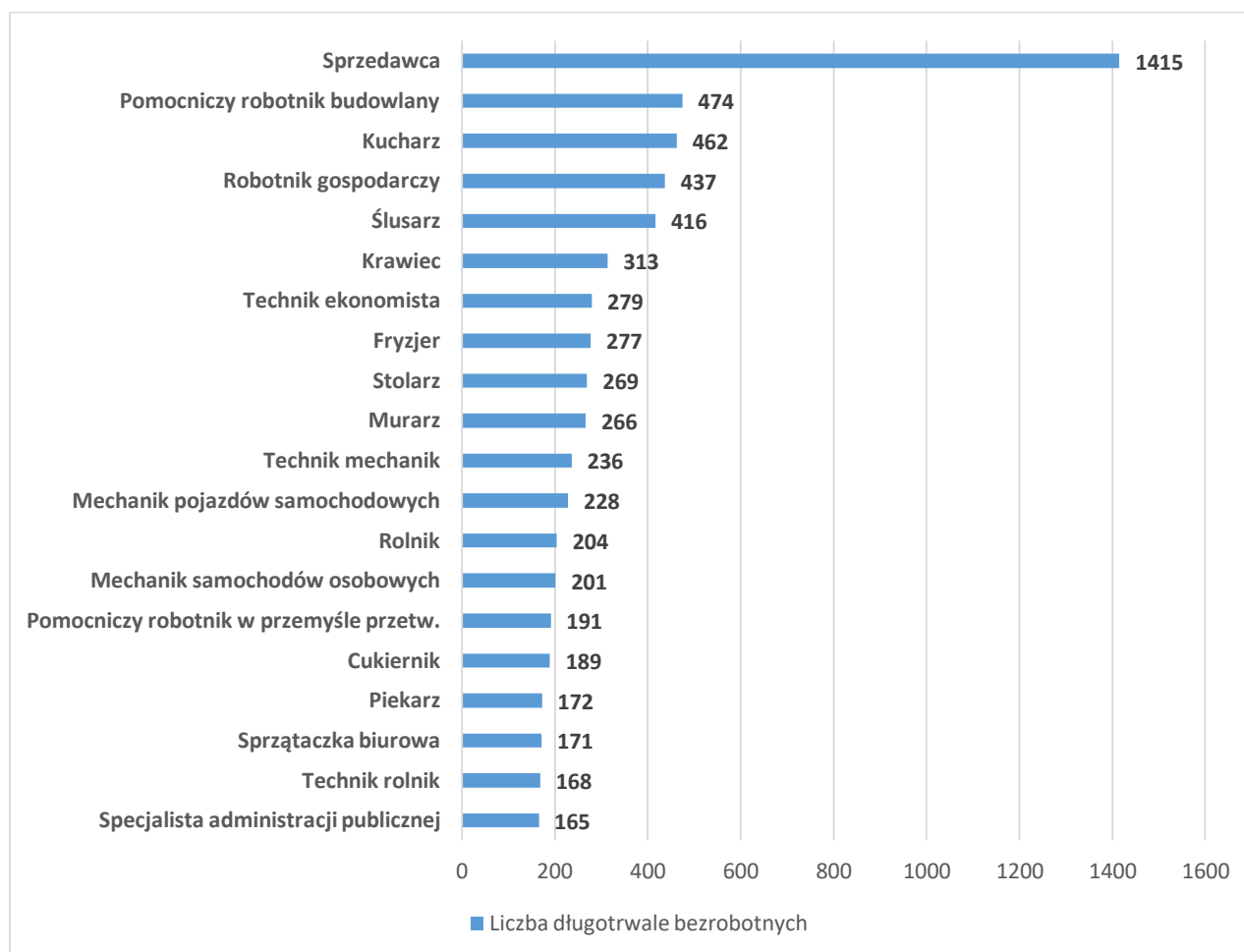
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwale bezrobotnych
1	713102	Malarz budowlany	0,67	114
2	613003	Rolnik	0,67	204
3	515303	Robotnik gospodarczy	0,67	437
4	911207	Sprzątaczką biurowa	0,66	171
5	753105	Krawiec	0,65	313

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwanie bezrobotnych
6	751201	Cukiernik	0,65	189
7	932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	0,64	191
8	834103	Mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,63	128
9	711202	Murarz	0,62	266
10	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,62	201
11	722314	Tokarz w metalu	0,61	125
12	931205	Pomocniczy robotnik drogowy	0,61	100
13	722204	Ślusarz	0,60	416
14	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	0,59	474
15	752208	Stolarz meblowy	0,57	117
16	522301	Sprzedawca	0,56	1415
17	514101	Fryzjer	0,56	277
18	314207	Technik rolnik	0,54	168
19	512001	Kucharz	0,54	462
20	751204	Piekarz	0,53	172
21	941201	Pomoc kuchenna	0,53	105
22	311504	Technik mechanik	0,52	236
23	331403	Technik ekonomista	0,52	279
24	752205	Stolarz	0,52	269
25	242217	Specjalista administracji publicznej	0,51	165

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 3 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody związane z rolnictwem (rolnik, technik rolnik, mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych) oraz zawody pracowników przy pracach prostych (robotnik gospodarczy, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, pomocniczy robotnik drogowy, pomocniczy robotnik budowlany, sprzątaczkę biurową, pomoc kuchenna). Wystąpiły tu też zawody związane z produkcją odzieży (krawcy) i mebli (stolarz meblowy), budownictwem (malarz budowlany, murarz), przemysłem przetwórczym (stolarz, ślusarz, tokarz w metalu), a także handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, cukiernik, piekarz, kucharz, fryzjer, technik mechanik, mechanik samochodów osobowych) oraz pracą biurową (technik ekonomista, specjalista administracji biurowej).

Rysunek 3 Zawody najliczniej występujące wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim - stan w końcu 2020r.

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 3 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Wśród zawodów osób bezrobotnych długotrwale najliczniejsze były zawody związane z handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, kucharz, fryzjer, robotnik gospodarczy, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik, mechanik samochodów osobowych, cukiernik, piekarz), budownictwem i przemysłem (pomocniczy robotnik budowlany, murarz, stolarz, ślusarz), rolnictwem (rolnik, technik rolnik).

4. Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w woj. podlaskim

W 2020 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 21,0 tys. miejsc pracy i było to o 16,1% (o 4,0 tys.) mniej niż w 2019 roku. Najwięcej miejsc pracy było oferowanych w Białymstoku (7,3 tys. – 34,8%), Suwałkach (2,3 tys. – 10,9%), Łomży (1,6 tys. - 7,5%) i powiecie bielskim (1,4 tys. – 6,4%).

Tabela 10 Ranking 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim wg liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2020 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy ogółem	% udział w ogólnej liczbie ofert pracy	w tym oferty pracy subsydiowanej	% ofert pracy subsydiowanej w zawodzie
515303	Robotnik gospodarczy	771	3,7	676	87,7
816026	Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu	761	3,6	0	0
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowane	743	3,5	27	3,6
522301	Sprzedawca	713	3,4	440	61,7
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	618	2,9	438	70,9
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	524	2,5	144	27,5
932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	443	2,1	1	0,2
821202	Monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego	425	2,0	0	0,0
932101	Pakowacz ręczny	393	1,9	17	4,3
814204	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	361	1,7	0	0
432103	Magazynier	359	1,7	94	26,2
512001	Kucharz	332	1,6	54	16,3
411004	Technik prac biurowych	294	1,4	241	82,0
712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	290	1,4	4	1,4
911207	Sprzątaczką biurową	280	1,3	134	47,9
832202	Kierowca samochodu dostawczego	273	1,3	20	7,3
721204	Spawacz	249	1,2	11	4,4
941201	Pomoc kuchenna	221	1,1	115	52,0
817290	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	214	1,0	5	2,3
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	209	1,0	4	1,9

Dane: Opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie zał. 3 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Na liście najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim znajdują się przede wszystkim robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani w przemyśle, budownictwie i gastronomii, pracownicy biurowi i obsługi klienta, handlu, a także magazynierzy i kierowcy.

W odniesieniu do niektórych z wymienionych w tabeli 10 zawodów, popyt na pracę jest regulowany subsydiowanym zatrudnieniem. Dotyczy to głównie robotników gospodarczych (ok. 88,0% ofert dotyczyło pracy subsydiowanej), techników prac biurowych (82,0%) i pozostałych pracowników obsługi biurowej (70,9%).

Jak wynika z kolejnej edycji badania Barometr zawodów 2021³, na podlaskim rynku pracy dominują zawody o zrównoważonym popycie i podaży pracy; w opinii ekspertów rynku pracy są podstawową kategorią zawodów występujących na wszystkich lokalnych rynkach woj. podlaskiego i stanowią aż 85% wszystkich grup zawodów w regionie (badaniem objęto 157 grup zawodów).

W kategorii zawodów deficytowych, które będą poszukiwane w 2021 roku, ujęto 23 grupy zawodów: cukiernicy, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, fizjoterapeuci i masażyści, inżynierowie budownictwa, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kucharze, lekarze, magazynierzy, mechanicy pojazdów samochodowych, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, piekarze, pielęgniarki położne, pracownicy ds. budownictwa drogowego, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, pracownicy służb mundurowych, ratownicy medyczni, robotnicy budowlani, spawacze, ślusarze. Część z ww. zawodów od lat jest licznie reprezentowana w ewidencji PUP i cechuje się wysokim odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych, m.in. cukiernicy, mechanicy pojazdów samochodowych, piekarze, ślusarze. Mimo dużej podaży potencjalnych pracowników, pracodawcy mają problem z obsadzeniem stanowisk, co częściowo związane jest z jakością zasobów pracy, a zwłaszcza:

- przechodzeniem w wiek dezaktywacji zawodowej i brak prostej zastępowalności pokoleniowej,
- dezaktualizacją umiejętności zawodowych i wymaganych uprawnień (np. w przypadku kierowców TIR, operatorów maszyn do robót ziemnych),
- wpływem wsparcia socjalnego na wycofanie się wolnych zasobów pracy z rynku pracy, w szczególności kobiet,
- niską mobilnością zawodową długotrwale bezrobotnych,

³Barometr zawodów 2021. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2021.

- pracą w „szarej strefie” i brakiem chęci do podjęcia pracy rejestrowanej, głównie w obrębie prac ogrodniczo-rolnych, usług remontowych, budowlanych i instalacyjnych oraz opieki nad dzieckiem lub starszą osobą⁴.

Sytuacja trudnego do zaspokojenia popytu na pracę, zwłaszcza w kluczowych dla rozwoju województwa branżach: budowlanej, gastronomicznej czy też przemyśle i transporcie, nierzadko związana jest z niską jakością oferowanych miejsc pracy, ich rotacyjnością oraz sezonowością, oferowanymi warunkami pracy, w tym niskimi wynagrodzeniami oraz systemem czasu pracy.

Nadwyżką poszukujących pracy na podlaskim rynku pracy w 2021 roku wykazywać się będzie 1 grupa zawodów: ekonomiści i jest to zawód powtarzający się w większości powiatów. Należy jednak mieć na uwadze to, że na poszczególnych powiatowych rynkach pracy katalog zawodów nadwyżkowych jest szerszy i bardzo zróżnicowany. Na poziomie lokalnym jako nadwyżkowe ocenione zostały również takie zawody, jak m.in.: elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; fryzjerzy; kelnerzy i barmani; krawcy i pracownicy produkcji odzieży; kucharze; mechanicy pojazdów samochodowych; masarze i przetwórcy ryb; nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących; obuwnicy; operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych; operatorzy obrabiarek skrawających; pedagogzy; piekarze; pracownicy administracyjni i biurowi; pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej; pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp; recepcjoniści i rejestratorzy; robotnicy obróbki drewna i stolarze; rolnicy i hodowcy; specjaliści administracji publicznej; specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji; specjaliści technologii żywności i żywienia; ślusarze; technicy budownictwa; technicy informatycy; technicy mechanicy.

Występowanie zawodów nadwyżkowych w województwie podlaskim związane jest z układem zróżnicowanych czynników, do których można zaliczyć:

- nadmiar absolwentów popularnych kierunków kształcenia ponadgimnazjalnego i wyższego w regionie i powiecie (ekonomiści, specjaliści administracji publicznej, pedagogzy),
- oczekiwanie na przejęcie gospodarstwa rolnego po rodzicach oraz pozostawanie w szarej strefie (rolnicy i hodowcy),
- długotrwałą bezczynność zawodową i wspomnianą wyżej dezaktualizację kompetencji (np. krawcy i pracownicy produkcji odzieży, operatorzy maszyn włókienniczych),
- brak doświadczenia i kompetencji, w szczególności zarzucany absolwentom najpopularniejszych kierunków kształcenia (mechanicy pojazdów samochodowych),

⁴Tamże, s.19.

- napływ zasobów pracy do bezrobocia w wyniku redukcji zatrudnienia w branżach dotkniętych pandemią COVID-19 (np. pracownicy biur podróży i organizacji obsługi turystycznej)⁵.

5. Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy

Do urzędów pracy woj. podlaskiego zgłosiło się w ciągu całego 2020 r. 13509 osób, które pozostawały w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Stanowiły one 31,7% wszystkich nowo rejestrujących się bezrobotnych. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych wróciło do ewidencji bezrobotnych po stażu – 544 osoby (4,0%), po pracach społecznie użytecznych – 296 osób (2,2%) oraz po szkoleniu – 114 osób (0,8%). Porównując te dane z danymi dotyczącymi struktury napływów ogólnej zbiorowości bezrobotnych, można zauważyć, że wyraźnie wyższe wartości odnotowywane są w przypadku powrotów osób długotrwale bezrobotnych do rejestrów urzędów pracy po zakończeniu prac społecznie użytecznych, a niższe – po stażach.

Tabela 11 Napływ" do bezrobocia i "odpływ" z bezrobocia" osób długotrwale bezrobotnych w 2020 roku (w okresie sprawozdawczym)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	%	Długotrwale bezrobotni	%
Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ", z tego rejestrujący się:	42602	100,0	13509	100,0
- po raz pierwszy	8741	20,5	x	x
- po raz kolejny, w tym powracający do rejestracji:	33861	79,5	13509	100,0
- po pracach interwencyjnych	41	0,1	7	0,1
- po robotach publicznych	176	0,4	25	0,2
- po stażu	2329	5,5	544	4,0
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	3	0,01	0	0,0
- po szkoleniu	377	0,9	114	0,8
- po pracach społecznie użytecznych	333	0,8	296	2,2
Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ", w tym z powodu:	38049	100,0	11181	100,0
☐ podjęcia pracy, z tego:	23336	61,3	5147	46,0
☐ pracy niesubsydiowanej	19668	51,7	4287	38,3
- w tym podjęcie działalności gospodarczej	984	2,6	295	2,2
- w tym pracy sezonowej	2136	5,6	558	5,0
☐ pracy subsydiowanej, w tym w ramach :	3668	9,6	860	7,7
- prac interwencyjnych	1153	3,0	243	2,2
- robót publicznych	631	1,7	140	1,3
- z tytułu podjęcia działalności gospodarczej	917	2,4	235	2,1
- refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	427	1,1	92	0,01

⁵⁵ Tamże, s.19.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	%	Długotrwale bezrobotni	%
- podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	296	0,8	10	0,1
- podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	3	0,01	0	0,0
- podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0,0	0	0,0
- podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego pow. 50 r.ż.	8	0,02	4	0,04
- inne	233	0,6	135	1,2
☐ rozpoczęcia szkolenia	371	1,0	107	1,0
☐ rozpoczęcia stażu	2911	7,7	850	7,6
☐ rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	1	0,003	0	0,0
☐ rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	334	0,9	278	2,5
☐ odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach	335	0,9	118	1,1
☐ niepotwierdzenia gotowości do pracy	3330	8,8	1095	9,8
☐ dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2675	7,0	1062	9,5

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

W 2020 r. rejestry bezrobotnych opuściło 11181 osób długotrwale bezrobotnych, czyli 29,4% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych. Najczęstszą przyczyną wyłączeń tych osób z ewidencji urzędów pracy było podejmowanie pracy. Z tego powodu wyłączono 5147 osób długotrwale bezrobotnych (46,0% „odpływów”), z czego pracę niesubsydiowaną podjęło 4287 osób, a subsydiowaną – 860 osób. Odsetek dotyczący podjęć pracy przez osoby długotrwale bezrobotne, zwłaszcza pracy niesubsydiowanej, jest znacznie niższy niż przez ogół zarejestrowanych bezrobotnych (38,3% wobec 51,7%). Wskaźnik płynności rynku pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, rozumiany jako stosunek liczby osób podejmujących pracę w ciągu 2020 r. do liczby osób nowo zarejestrowanych w tym czasie, wyniósł 38,1%. Dla porównania, dla całej zbiorowości bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 54,8%.

Odsetek osób długotrwale pozostających bez pracy wyłączonych z tytułu podjęcia pracy jest niższy w przypadku większości wszystkich form pracy zarobkowej w porównaniu do ogólnej populacji bezrobotnych. Wyjątek stanowi kierowanie osób długotrwale bezrobotnych do udziału w programie prac społecznie użytecznych. W 2020 r. prace społecznie użyteczne rozpoczęło 278 osób z omawianej kategorii bezrobotnych (2,5% „odpływów”). Dużą popularnością cieszyły się też, podobnie jak wśród ogółu bezrobotnych, staże u pracodawcy (850 osób; 7,6% wyłączeń).

Podsumowując, podstawowymi programami aktywizacji zawodowej (praca subsydiowana, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne) objętych zostało w 2020 roku 2095 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 18,7% ogółu wyłączeń tej grupy

bezrobotnych z ewidencji PUP (dla porównania: dla ogółu bezrobotnych odsetek ten wyniósł 19,1%).

Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz,
WUP w Białymstoku

Aneks 1 Struktura długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim – stan w końcu grudnia 2020 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	Struktura %	Długotrwale bezrobotni	Struktura %	Długotrwale bezrobotne kobiety	Struktura %	Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi	Struktura %
Ogółem	37830	100	20674	100	9836	100	13810	100
kobiety	17555	46,4	9836	47,6	9836	100,0	5543	40,1
mężczyźni	20275	53,6	10838	52,4	x	x	8267	59,9
z prawem do zasiłku	5281	14,0	100	0,5	78	0,8	1788	12,9
bez prawa do zasiłku	32549	86,0	20574	99,5	9758	99,2	12022	87,1
zamieszkali na wsi	13810	36,5	8065	39,0	3708	37,7	13810	100
zamieszkali w mieście	24020	63,5	12609	61,0	6128	62,3	x	x
Rozróżnienie ze względu na wiek								
18-24 lata	4799	12,7	1566	7,6	899	9,1	2401	17,4
25-34 lata	10766	28,5	5306	25,7	3393	34,5	4012	29,1
35-44 lata	8830	23,3	5098	24,7	2710	27,6	2854	20,7
45-54 lata	6743	17,8	4175	20,2	1723	17,5	2301	16,7
55-59 lat	3982	10,5	2585	12,5	1111	11,3	1318	9,5
60 lat i więcej	2710	7,2	1944	9,4	x	x	924	6,7
Rozróżnienie ze względu na poziom wykształcenia								
wyższe	5774	15,3	2574	12,5	1646	16,7	1474	10,7
policealne i średnie zawodowe	8570	22,7	4382	21,2	2406	24,5	3117	22,6
średnie ogólnokształcące	4967	13,1	2435	11,8	1549	15,7	1582	11,5
zasadnicze zawodowe	8336	22,0	5014	24,3	1763	17,9	3348	24,2
gimnazjalne i poniżej	10183	26,9	6269	30,3	2472	25,1	4289	31,1
Rozróżnienie ze względu na staż pracy								
do 1 roku	8510	22,5	4836	23,4	2729	27,7	3127	22,6
1-5 lat	9834	26,0	5167	25,0	2591	26,3	3748	27,1
5-10 lat	5218	13,8	2766	13,4	1231	12,5	1707	12,4
10-20 lat	4852	12,8	2731	13,2	1041	10,6	1530	11,1
20-30 lat	2623	6,9	1386	6,7	392	4,0	668	4,8
30 lat i więcej	1016	2,7	445	2,2	67	0,7	231	1,7
bez stażu	5777	15,3	3343	16,2	1785	18,1	2799	20,3
Rozróżnienie ze względu na czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1 mies.	2624	6,9	333	1,6	168	1,7	883	6,4
1-3 mies.	5548	14,7	646	3,1	315	3,2	1875	13,6
3-6 mies.	5397	14,3	813	3,9	417	4,2	1801	13,0
6-12 mies.	7327	19,4	2008	9,7	824	8,4	2385	17,3
12-24 mies.	7079	18,7	7073	34,2	3364	34,2	2649	19,2
pow. 24 mies.	9855	26,1	9801	47,4	4748	48,3	4217	30,5
Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy								
Osoby do 30 roku życia	10178	26,9	4043	19,6	2512	25,5	4569	33,1
w tym do 25 roku życia	4799	12,7	1566	7,6	899	9,1	2401	17,4
Osoby powyżej 50 roku życia	9971	26,4	6605	31,9	1958	19,9	3380	24,5
Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	475	1,3	419	2,0	220	2,2	241	1,7
Osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 r.ż. lub dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	6290	16,6	4045	19,6	3620	36,8	2330	16,9
Osoby z niepełnosprawnościami	1976	5,2	1279	6,2	468	4,8	497	3,6

Dane: Załącznik 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy, WUP w Białymstoku.

Aneks 2 Długotrwałe bezrobocie w gminach woj. podlaskiego - stan w końcu 2020 roku

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długo-trwale bezrobotni	%
1	Augustów	2001011	1230	681	55,4
2	Augustów	2001022	221	135	61,1
3	Bargłów Kościelny	2001032	204	143	70,1
4	Lipsk - miasto	2001044	112	67	59,8
5	Lipsk - obszar wiejski	2001045	115	72	62,6
6	Nowinka	2001052	113	63	55,8
7	Płaska	2001062	142	95	66,9
8	Sztabin	2001072	181	122	67,4
9	Choroszcz - miasto	2002014	145	61	42,1
10	Choroszcz - obszar wiejski	2002015	256	123	48,0
11	Czarna Białostocka - miasto	2002024	329	146	44,4
12	Czarna Białostocka – obszar wiejski	2002025	65	32	49,2
13	Dobrzyniewo Duże	2002032	259	123	47,5
14	Gródek	2002042	255	158	62,0
15	Juchnowiec Kościelny	2002052	513	250	48,7
16	Łapy - miasto	2002064	757	463	61,2
17	Łapy - obszar wiejski	2002065	254	154	60,6
18	Michałow - miasto	2002074	131	65	49,6
19	Michałow-obszar wiejski	2002075	137	81	59,1
20	Poświętne	2002082	122	83	68,0
21	Supraśl - miasto	2002094	162	78	48,1
22	Supraśl - obszar wiejski	2002095	295	144	48,8
23	Suraż - miasto	2002104	34	19	55,9
24	Suraż - obszar wiejski	2002105	37	23	62,2
25	Turośl Kościelna	2002112	217	123	56,7
26	Tykocin - miasto	2002124	66	35	53,0
27	Tykocin - obszar wiejski	2002125	85	43	50,6
28	Wasilków - miasto	2002134	341	179	52,5
29	Wasilków - obszar wiejski	2002135	174	88	50,6
30	Zabłudów - miasto	2002144	96	40	41,7
31	Zabłudów - obszar wiejski	2002145	225	115	51,1
32	Zawady	2002152	47	25	53,2
33	Bielsk Podlaski	2003011	653	331	50,7
34	Brańsk	2003021	72	44	61,1
35	Bielsk Podlaski	2003032	144	87	60,4
36	Boćki	2003042	73	36	49,3
37	Brańsk	2003052	54	37	68,5
38	Orla	2003062	55	29	52,7
39	Rudka	2003072	62	34	54,8
40	Wyszki	2003082	89	55	61,8
41	Grajewo	2004011	1072	599	55,9
42	Grajewo	2004022	204	104	51,0
43	Radziłów	2004032	134	71	53,0
44	Rajgród - miasto	2004044	67	36	53,7
45	Rajgród - obszar wiejski	2004045	179	95	53,1
46	Szczuczyn - miasto	2004054	204	117	57,4

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długo-trwale bezrobotni	%
47	Szczuczyn - obszar wiejski	2004055	85	52	61,2
48	Wąsosz	2004062	136	76	55,9
49	Hajnówka	2005011	636	289	45,4
50	Białowieża	2005022	90	59	65,6
51	Czeremcha	2005032	124	77	62,1
52	Czyże	2005042	34	19	55,9
53	Dubicze Cerkiewne	2005052	42	23	54,8
54	Hajnówka	2005062	100	52	52,0
55	Kleszczele - miasto	2005074	27	20	74,1
56	Kleszczele - obszar wiejski	2005075	40	22	55,0
57	Narew	2005082	121	87	71,9
58	Narewka	2005092	111	62	55,9
59	Kolno	2006011	641	409	63,8
60	Grabowo	2006022	157	101	64,3
61	Kolno	2006032	544	363	66,7
62	Mały Płock	2006042	258	187	72,5
63	Stawiski - miasto	2006054	145	97	66,9
64	Stawiski - obszar wiejski	2006055	148	106	71,6
65	Turośl	2006062	384	276	71,9
66	Jedwabne - miasto	2007014	62	36	58,1
67	Jedwabne - obszar wiejski	2007015	46	16	34,8
68	Łomża	2007022	295	123	41,7
69	Miastkowo	2007032	137	72	52,6
70	Nowogród - miasto	2007044	74	41	55,4
71	Nowogród - obszar wiejski	2007045	30	16	53,3
72	Piątnica	2007052	215	104	48,4
73	Przytuły	2007062	35	18	51,4
74	Śniadowo	2007072	82	46	56,1
75	Wizna	2007082	87	41	47,1
76	Zbójna	2007092	139	73	52,5
77	Goniądz - miasto	2008014	73	35	47,9
78	Goniądz - obszar wiejski	2008015	61	40	65,6
79	Jasionówka	2008022	76	49	64,5
80	Jaświły	2008032	94	55	58,5
81	Knyszyn - miasto	2008044	84	55	65,5
82	Knyszyn - obszar wiejski	2008045	43	28	65,1
83	Krypno	2008052	118	64	54,2
84	Mońki - miasto	2008064	312	162	51,9
85	Mońki - obszar wiejski	2008065	105	60	57,1
86	Trzcianne	2008072	111	66	59,5
87	Sejny	2009011	351	212	60,4
88	Giby	2009022	193	124	64,2
89	Krasnopol	2009032	192	122	63,5
90	Puńsk	2009042	189	110	58,2
91	Sejny	2009052	221	128	57,9
92	Siemiatycze	2010011	351	176	50,1
93	Drohiczyn - miasto	2010024	49	31	63,3

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długo-trwale bezrobotni	%
94	Drohiczyn - obszar wiejski	2010025	83	50	60,2
95	Dziadkowice	2010032	59	37	62,7
96	Grodzisk	2010042	69	41	59,4
97	Mielnik	2010052	42	26	61,9
98	Milejczyce	2010062	51	36	70,6
99	Nurzec-Stacja	2010072	141	98	69,5
100	Perlejewo	2010082	35	25	71,4
101	Siemiatycze	2010092	117	70	59,8
102	Dąbrowa Białostocka -miasto	2011014	309	201	65,0
103	Dąbrowa Białostocka - obszar wiejski	2011015	272	188	69,1
104	Janów	2011022	99	68	68,7
105	Korycin	2011032	76	49	64,5
106	Krynki - miasto	2011044	180	140	77,8
107	Krynki - obszar wiejski	2011045	34	27	79,4
108	Kuźnica	2011052	197	146	74,1
109	Nowy Dwór	2011062	151	109	72,2
110	Sidra	2011072	120	80	66,7
111	Sokółka - miasto	2011084	763	491	64,4
112	Sokółka - obszar wiejski	2011085	285	169	59,3
113	Suchowola - miasto	2011094	125	88	70,4
114	Suchowola - obszar wiejski	2011095	162	115	71,0
115	Szudziałowo	2011102	155	106	68,4
116	Bakałarzewo	2012012	49	15	30,6
117	Filipów	2012022	84	36	42,9
118	Jeleniewo	2012032	43	13	30,2
119	Przerośl	2012042	49	25	51,0
120	Raczk	2012052	97	39	40,2
121	Rutka-Tartak	2012062	22	10	45,5
122	Suwałki	2012072	143	55	38,5
123	Szypliszki	2012082	79	29	36,7
125	Wiżajny	2012092	39	10	25,6
125	Wysokie Mazowieckie	2013011	281	128	45,6
126	Ciechanowiec - miasto	2013024	200	129	64,5
127	Ciechanowiec - obszar wiejski	2013025	97	60	61,9
128	Czyżew - miasto	2013034	77	32	41,6
129	Czyżew - obszar wiejski	2013035	87	62	71,3
130	Klukowo	2013042	132	85	64,4
131	Kobylin-Borzymy	2013052	58	28	48,3
132	Kulesze Kościelne	2013062	73	47	64,4
133	Nowe Piekuty	2013072	63	40	63,5
134	Sokoły	2013082	154	91	59,1
135	Szepietowo - miasto	2013094	104	60	57,7
136	Szepietowo-obszar wiejski	2013095	143	88	61,5
137	Wysokie Mazowieckie	2013102	126	68	54,0
138	Zambrów	2014011	775	393	50,7
139	Kołaki Kościelne	2014022	25	7	28,0
140	Rutki	2014032	115	55	47,8

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długo-trwale bezrobotni	%
141	Szumowo	2014042	67	31	46,3
142	Zambrów	2014052	167	76	45,5
143	Białystok	2061011	9110	4736	52,0
144	Łomża	2062011	2002	967	48,3
145	Suwałki	2063011	1814	715	39,4
	Ogółem	x	37830	20674	54,6

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 7 do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy